

بَدءُ الْأَمَالِي

(مَفَاعِيلُ مَفَاعِيلُ فَعُولُ)

١ - يَقُولُ الْعَبْدُ فِي بَدءِ الْأَمَالِي

لِتَوْحِيدٍ بِنَظْمٍ كَأَلِّي

EMÂLİ KASİDESİ

(7+7)

1. Der fakîr **Ali Üşî**, **Emâlî'nin başında**,
İnciler misali nazımla, **tevhîd hakkında**.

٢ - إِلَهَ الْخَلْقِ مَوْلَانَا قَدِيمٌ

وَمَوْصُوفٌ بِأَوْصَافِ الْكَمَالِ

2. Mevlâmız, **mahlûkların ilâhıdır**, **kadîmdir**,
Kemâl sıfatlarla Rabbimiz muttasıftır

٣ - هُوَ الْحَيُّ الْمُدَبِّرُ كُلِّ أَمْرٍ

هُوَ الْحَقُّ الْمُقَدِّرُ ذُوالْجَلَالِ

3. O **hayydir**, hayattadır, her işi **tedbîr eder**.
O **hakdır**, **zü'l-celâldır**, her şeyi **takdîr eder**.

٤ - مُرِيدُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ الْقَبِيحِ

وَلَكِنْ لَيْسَ يَرْضَى بِالْمُحَالِ

4. Hayrı ve şerri ister, **irâde** sıfatıyla,
Ancak şerden, kötüden râzı değildir asla.

٥ - صِفَاتُ اللَّهِ لَيْسَتْ عَيْنَ ذَاتِ

وَ لَا غَيْرًا سِوَاهُ ذَا انْفِصَالِ

5. **Allah'ın sıfatları**, değil zâtının aynı,
Aynı zamanda olamaz da zâtından gayrı.

٦ - صِفَاتُ الذَّاتِ وَ الْأَفْعَالِ طُرًّا

قَدِيمَاتٌ مَصُونَاتُ الزَّوَالِ

6. **Zât ve fiillerine âit**, tüm sıfatları,
Kadîmdirler, kesin yoktur zevâl bulmaları.

٧ - نُسَمِّي اللَّهَ شَيْئًا لَا كَأَلْشَيْءٍ

وَذَاتًا عَنْ جِهَاتِ السِّتِّ خَالِي

7. Ona "**Şey**" deriz, ancak hiçbir şeye
benzemez,
"**Zât**" da denilir, ancak altı yön düşünülmez.

<p>٨ - وَ لَيْسَ الْإِسْمُ غَيْرًا لِلْمُسَمَّى لَدَى أَهْلِ الْبَصِيرَةِ خَيْرَ آلٍ</p>	<p>8. Başka değildir ismi, O'nun müsemmasından, Bildirildi bu mana, İslâm ulemâsından.</p>
<p>٩ - وَمَا إِنْ جَوْهَرَ رَبِّي وَجِسْمٍ وَ لَا كُلُّ وَ بَعْضٌ ذَوَا شَتْمَالٍ</p>	<p>9. Rabbim cevher değildir ve hiç olamaz cisim, Ne şümüllü bir bütün, ne de ondan bir kısım.</p>
<p>١٠ - وَ فِي الْأَذْهَانِ حَقٌّ كَوْنٌ جُزْءٍ بِلَا وَضْفِ التَّجْزِي يَابْنِ خَالٍ</p>	<p>10. Cüz'ün lâ yetecezza var, seksiz inanmalı, Ey Müslümanlar, bunu inkârdan sakınmalı.</p>
<p>١١ - وَ مَا الْقُرْآنُ مَخْلُوقًا تَعَالَى كَلَامُ الرَّبِّ عَنِ جِنْسِ الْمَقَالِ</p>	<p>11. Kur'ân mahlûk ve hâdis değil, asla unutmama, Rabbim kelâmı benzemez beşer kelâmına.</p>
<p>١٢ - وَ رَبُّ الْعَرْشِ فَوْقَ الْعَرْشِ لَكِنْ بِلَا وَضْفِ التَّمَكُّنِ وَ اتِّصَالِ</p>	<p>12. Arşı istiva etti, buyuruyor rabbimiz. Lâkin keyfiyyetini anlayamaz aklımız.</p>
<p>١٣ - وَ مَا التَّشْبِيهُ لِلرَّحْمَنِ وَجْهًا فَصُنْ عَنْ ذَاكَ أَصْنَافَ الْأَهَالِي</p>	<p>13. Zât, sıfat ve fiiliyle, benzemez mahlûklara, Ey Ehl-i sünnet, kanma, gayri inananlara.</p>
<p>١٤ - وَ لَا يَمْضِي عَلَيَّ الدَّيَّانِ وَقْتُ وَ أَحْوَالٍ وَ أَرْزَمَانُ بِحَالٍ</p>	<p>14. Allahü teâlâ'nın, üstünden vakit geçmez, Zamandan münezzehtir, hâlden hâle de girmez.</p>
<p>١٥ - وَ مُسْتَغْنِي إِلَهِي عَنْ نِسَاءٍ وَ أَوْلَادٍ إِنْثٍ أَوْ رِجَالٍ</p>	<p>15. Münezzehtir ilâhımız, bil ki, hanımlardan, Oğlu veya kızı yoktur, berîdir hepsinden.</p>

<p>١٦ - كَذَا عَن كُلِّ ذِي عَوْنٍ وَنَصْرٍ تَفَرَّدَ ذُو الْجَلَالِ وَذُو الْمَعَالِي</p>	<p>16. Keza yok ihtiyacı, yardımcıya, mu'îne, Her şeyin sâhibidir, vardır kendi kendine.</p>
<p>١٧ - يُمِيتُ الْخَلْقَ قَهْرًا ثُمَّ يُحْيِي فَيُجْزِي يَهُمَّ عَلَيَّ وَفَقِ الْخِصَالِ</p>	<p>17. Öldürür her canlıyı, sonra diriltecektir. Amellerine göre, karşılık verecektir.</p>
<p>١٨ - لِأَهْلِ الْخَيْرِ جَنَّاتٌ وَنُعْمَى وَ لِلْكَفَّارِ إِذْرَاكُ النَّكَالِ</p>	<p>18. Hayır ehli içindir, Cennetlerle nimetler, Kâfir olanlar ise, Cehennem'e giderler.</p>
<p>١٩ - وَ لَا يَفْنَى الْجَحِيمُ وَلَا الْجِنَانُ وَ لَا أَهْلُوهُمَا أَهْلُ انْتِقَالِ</p>	<p>19. Cennet ile Cehennem, hiç yok olmayacaktır. İçlerinde olanlar, devamlı kalacaktır.</p>
<p>٢٠ - يَرَاهُ الْمُؤْمِنُونَ بغيرِ كَيْفِ وَ إِذْرَاكِ وَ ضَرْبِ مِنْ مِثَالِ</p>	<p>20. Mü'minler Rablerini görecekler Cennet'te, Ancak nasıl olduğu, bilinemez elbette.</p>
<p>٢١ - فَيَنْسُونَ النَّعِيمَ إِذَا رَأَوْهُ فَيَاخُسِرَانَ أَهْلِ الْأَعْتِرَالِ</p>	<p>21. O'nu gören mü'minler, nimetleri unuttur, Yazık Mutezile'ye, inkâr eden mahrumdur.</p>
<p>٢٢ - وَمَا إِنْ فَعَلُ أَصْلَحُ ذُو فَتْرَاضِ عَلَى الْهَادِي الْمُقَدَّسِ ذِي التَّعَالِي</p>	<p>22. Hak teâlâ üstüne, kula en yarar fiili, Yaratmak vâcib değil, O yüceler sahibi.</p>
<p>٢٣ - وَفَرَضَ لِأَزْمِ تَصْدِيقِ رُسُلِ وَ أَمَلَاكِ كِرَامِ بِالنَّوَالِي</p>	<p>23. Bütün peygamberleri, tasdik etmek lâzımdır, Meleklerin hepsine, iman etmek de farzdır.</p>

<p>٢٤ - وَخَتَمَ الرَّسُلَ بِالصِّدْرِ الْمُعَلِّيِّ نَبِيِّ هَاشِمِيِّ ذِي جَمَالٍ</p>	<p>24. Hâşimî ve zü'l-cemâl, Nebîmiz en sondadır. Ancak sadr-ı muallâ şerefi de O'ndadır.</p>
<p>٢٥ - إِمَامُ الْأَنْبِيَاءِ بِلَا اخْتِلَافٍ وَتَاجُ الْأَضْفِيَاءِ بِلَا اخْتِلَالٍ</p>	<p>25. İhtilâfsız olarak, İmâmü'l-enbiyâ'dır. Şek şüphe olmaksızın, o, Tâcü'l-asfiyâ'dır.</p>
<p>٢٦ - وَبَاقٍ شَرَعُهُ فِي كُلِّ وَقْتٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَارْتِحَالٍ</p>	<p>26. O'nun dîni her vakit, bâkîdir, devâmdadır, Getirdiği hükümler, Kıyâmet'e kadardır.</p>
<p>٢٧ - وَحَقُّ أَمْرِ مِعْرَاجٍ وَصِدْقُ فَفِيهِ نَصُّ أَحْبَارِ عَوَالٍ</p>	<p>27. Mütevâtir ve meşhûr, haberlerle mensûstur. Mi'râc-ı Resûlüllah, yalnız O'na mahsustur.</p>
<p>٢٨ - وَإِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَفِي أَمَانٍ عَنِ الْعِضْيَانِ عَمْدًا وَانْعِزَالٍ</p>	<p>28. Peygamberlerin hepsi, elbet em'andadırlar, Asla isyan etmezler ve azil olunmazlar.</p>
<p>٢٩ - وَمَا كَانَتْ نَبِيًّا قَطُّ أَنْثَى وَ لَا عَبْدٌ وَشَخْصٌ ذُوافْتِعَالٍ</p>	<p>29. Kadından ve köleden, kötü iş sâhibinden, Peygamber gelmemiştir, bunların hiçbirinden.</p>
<p>٣٠ - وَذُوالْقَرْنَيْنِ لَمْ يُعْرَفْ نَبِيًّا كَذَا لَقَمَانُ فَاحْذَرُ عَنْ جِدَالٍ</p>	<p>30. Zülkarneyn ve Lokmân'ın, Peygamber veya velî, Oldukları hakkında, cidâli terk etmeli.</p>
<p>٣١ - وَعِيسَى سَوْفَ يَأْتِي تُمَّ يُتَوَى لِدَجَالٍ شَقِيٍّ ذِي خَبَالٍ</p>	<p>31. İsâ aleyhisselâm muhakkak gelecektir. Şakî, fesat Deccâli elbet öldürecektir.</p>

<p>٣٢ - كَرَامَاتُ الْوَلِيِّ بِدَارِ دُنْيَا لَهَا كَوْنٌ فَهُمْ أَهْلُ النَّوَالِ</p>	<p>32. Evliyânın dünyada kerametleri vardır. Bunlar Rabb'in veliye ikrâmı, ihsânıdır.</p>
<p>٣٣ - وَ لَمْ يَفْضُلْ وَلِيٌّ قَطُّ دَهْرًا نَبِيًّا أَوْ رَسُولًا فِي انْتِحَالِ</p>	<p>33. Bir velî, hiçbir zaman, Nebî'den ve Resûl'den, Şerefte üstünlüğü, olamaz hiçbir yönden.</p>
<p>٣٤ - وَلِلصِّدِّيقِ رُجْحَانٌ جَلِيٌّ عَلَى الْأَصْحَابِ مِنْ غَيْرِ اِحْتِمَالِ</p>	<p>34. Ebû Bekr-i Sıddîk'ın, Eshâb'ın tamamından, Üstünlüğü açıktır, bir ihtimal olmadan.</p>
<p>٣٥ - وَ لِلْفَارُوقِ رُجْحَانٌ وَفَضْلٌ عَلَى عُثْمَانَ ذِي النُّورَيْنِ عَالِي</p>	<p>35. Ömer ibni'l Hattâb'ın, Osmân ibni Affân'dan, Rüchânı, fadlı vardır, bir şüphe bulunmadan.</p>
<p>٣٦ - وَ ذَوَالنُّورَيْنِ حَقًّا كَانَ خَيْرًا مِنَ الْكِرَارِ فِي صِفِّ الْقِتَالِ</p>	<p>36. Osmân-ı Zinnûreyn de, doğrusunu istersen, Üstündür muharebe safındaki Ali'den.</p>
<p>٣٧ - وَلِلْكَرَّارِ فَضْلٌ بَعْدَ هَذَا عَلَى الْأَغْيَارِ طُرًّا لَا تُبَالِ</p>	<p>37. Üçünden sonra üstün, bu ümmetin içinde, Kerrâr olan Ali'dir, bu da mühimdir dinde.</p>
<p>٣٨ - وَلِلصِّدِّيقَةِ الرُّجْحَانُ فَأَعْلَمُ عَلَى الزَّهْرَاءِ فِي بَعْضِ الْخِلَالِ</p>	<p>38. Âişe-i Sıddîka, bazı hasletleriyle, Fâtıma-i Zehrâ'dan, üstündür, inan böyle.</p>
<p>٣٩ - وَلَمْ يَلْعَنُ يَزِيدًا بَعْدَ مَوْتِ سَوِي الْمُكْتَارِ فِي الْأَغْرَاءِ غَالِ</p>	<p>39. Birkaç fırkadan başka, haddi tecavüz eden, Olmadı Eshâb'a ve Yezid'e lânet eden.</p>

<p>٤٠ - وَإِيمَانُ الْمُقَلِّدِ ذُواعْتِبَارٍ بأنواع الدلائل كالنصا</p>	<p>40. Mukallidin imâni, kıymetli, mu'teberdir. Çok çeşitli ve kesin delille müdelledir.</p>
<p>٤١ - وَمَا عُدْرٌ لِدِي عَقْلٍ بِجَهْلٍ بِخَلَّاقِ الْأَسَافِلِ وَالْأَعَالِي</p>	<p>41. Âlemleri yaratan Rabbini kim tanımaz, Eğer akıllı ise, cehli ma'zûr sayılmaz.</p>
<p>٤٢ - وَمَا إِيْمَانُ شَخْصٍ حَالِ يَأْسٍ بِمَقْبُولٍ لِفَقْدِ الْأَمْتِثَالِ</p>	<p>42. Daha önce imanı olmayan bir kimsenin, Son nefeste imanı kabul olmaz, bilesin.</p>
<p>٤٣ - وَمَا أَفْعَالُ خَيْرٍ فِي حِسَابٍ مِنَ الْإِيْمَانِ مَفْرُوضِ الْوِصَالِ</p>	<p>43. İmandan sayılmazlar, bütün hayırlı işler. İbadetler imanın, parçası değildirler.</p>
<p>٤٤ - وَلَا يُقْضَى بِكُفْرٍ وَارْتِدَادٍ بِعَهْرٍ أَوْ بِقَتْلِ وَ اخْتِرَالِ</p>	<p>44. Asla hüküm verilmez, kâfir ve mürted, diye, Zina eden, katleden, mal gasb eden kimseye.</p>
<p>٤٥ - وَمَنْ يَنْوَارْتِدَادًا بَعْدَ دَهْرٍ يَصِرْ عَنْ دِينِ حَقِّ ذَا انْسِلَالِ</p>	<p>45. Kim gelecekte mürted olmaya niyyet eder, O anda Hak dininden sıyrılıp çıkar gider.</p>
<p>٤٦ - وَلَفْظُ الْكُفْرِ مِنْ غَيْرِ اعْتِقَادٍ بَطْوَعِ رَدِّ دِينِ بَاغْتِفَالِ</p>	<p>46. Küfür olacak sözü, gafletle ve bilmeden, Zor görmeden söyleyen, denildi, çıkar dinden.</p>
<p>٤٧ - وَلَا يُحْكَمُ بِكُفْرٍ حَالِ سَكْرِ بِمَا يَهْدِي وَ يَلْعُو بِارْتِجَالِ</p>	<p>47. Sarhoş hâldeki insan, düşünmeden hezeyân Ve lâgiv söyler ise, kâfir olmaz o zaman.</p>

<p>٤٨ - وَمَا الْمَعْدُومُ مَرئِيًّا وَ شَيْئًا لِفِقْهِ لَاحٍ فِي يُمْنِ الْهَلَالِ</p>	<p>48. Bilmiş ol "görünür" ve "şey" denilmez "ma'dûm"a Hilâli görmek kadar, açık delil var buna.</p>
<p>٤٩ - وَ غَيْرَانَ الْمُكُونُ لَا كَشَى مَعَ التَّكْوِينِ خُذُهُ لِاِكْتِحَالِ</p>	<p>49. Tekvîn ile mükevven de farklı iki şeydir. Böyle inananların görüşü kuvvetlidir.</p>
<p>٥٠ - وَإِنَّ السُّحْتَ رِزْقٌ مِثْلُ حِلِّ وَإِنْ يَكْرَهُ مَقَالِي كُلُّ قَالِ</p>	<p>50. Helâl gibi rızık denilir harâmdan gelen, Kötü görünse bile, doğrudur böyle bilen.</p>
<p>٥١ - وَدُنْيَانَا حَدِيثٌ وَالْهَيُولَى عَدِيمُ الْكُونِ فَاسْمَعُ بِاِجْتِدَالِ</p>	<p>51. Sonra yaratıldığı için, dünya hâdistir, Heyûlânın aslı yok, bu söz felsefededir.</p>
<p>٥٢ - وَلِلْجَنَّاتِ وَالنَّيْرَانِ كَوْنٌ عَلَيْهَا مَرٌّ أَحْوَالِ خَوَالِ</p>	<p>52. Çok zamanlar ve hâller, geçse de üzerinden, Şimdi vardır muhakkak, Cennet ile Cehennem.</p>
<p>٥٣ - وَ لِلدَّعَوَاتِ تَأْثِيرٌ بَلِيغٌ وَقَدْ يَنْفِيهِ أَصْحَابُ الضَّلَالِ</p>	<p>53. Yanlış yolda olanlar, inkâr etseler bile, İnanmamız lâzımdır, duânın tesirine.</p>
<p>٥٤ - وَ فِي الْأَجْدَاثِ عَنْ تَوْحِيدِ رَبِّي سَيُبْلَى كُلُّ شَخْصٍ بِالسُّؤَالِ</p>	<p>54. Kabirde suâl vardır, Rabbini birlemekten Her şahsa sorulacak, kaçış yok imtihândan.</p>
<p>٥٥ - وَلِلْكَفَّارِ وَالْفُسَّاقِ يُقْضَى عَذَابُ الْقَبْرِ مِنْ شَرِّ الْفِعَالِ</p>	<p>55. Fâsıkların bir kısmı, kâfirlerin tamamı, Kötü işleri için, görür kabir azâbı.</p>

<p>٥٦ - حِسَابُ النَّاسِ بَعْدَ الْبَعْثِ حَقٌّ فَكُونُوا بِالتَّحَرُّزِ عَنِّ وَبَالٍ</p>	<p>56. Öldükten sonra tekrar, insanlar dirilecek, Sakınmalı günahıtan hesâbı verilecek.</p>
<p>٥٧ - وَ يُعْطَى الْكُتُبُ بَعْضًا نَحْوَ يُمْنِي وَ بَعْضًا نَحْوَ ظَهْرٍ وَ الشِّمَالِ</p>	<p>57. Defterler verilecek, bir kısmına sağ yandan, Bir kısmına da soldan ve de arka taraftan.</p>
<p>٥٨ - وَ حَقٌّ وَ زُنْ أَعْمَالٍ وَ جَزِي عَلِي مَثْنِ الصِّرَاطِ بَلَا هَتَبَالِ</p>	<p>58. Ameller tartılacak, geçilecek Sırât'tan, Şüphesiz olacaktır, değildir bunlar yalan.</p>
<p>٥٩ - وَ مَرْجُو شَفَاعَةُ أَهْلِ خَيْرٍ لِأَصْحَابِ الْكِبَائِرِ كَالْجِبَالِ</p>	<p>59. Mü'minlerin günâhı, dağlar gibi olsa da, Şefâat edecektir, hayır ehli orada.</p>
<p>٦٠ - وَ ذُو الْإِيمَانِ لَا يَبْقَى مُقِيمًا بِشُومِ الذَّنْبِ فِي دَارِ اشْتِعَالِ</p>	<p>60. Günahı fazla, fakat iman sâhibi olan, Cehennemde ebedî kalmaz, böylece inan.</p>
<p>٦١ - دُخُولُ النَّاسِ فِي الْجَنَّاتِ فَضْلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ يَا أَهْلَ الْأَمَالِي</p>	<p>61. İnsanlar ameliyle, Cennet'e giremezler. Ancak Hak teâlânın fadlı ile girerler.</p>
<p>٦٢ - لَقَدْ أَلْبَسْتُ لِلتَّوْحِيدِ نَظْمًا بَدِيعَ الشَّكْلِ كَالسِّحْرِ الْحَلَالِ</p>	<p>62. Ehl-i sünnet üzere, tevhid hakkında yazdım, Fevkalâde hâl gibi, tesirli oldu nazmım.</p>
<p>٦٣ - يُسَلِّي الْقَلْبَ كَالْبُشْرِي بِرُوحٍ وَ يُخَيِّ الرُّوحَ كَالْمَاءِ الزُّلَالِ</p>	<p>63. Bu nazm mü'min kalplere rahatlık, neş'e verir, Âb-ı zülâl gibidir, ruhlara hayat verir.</p>

٦٤ - فَخُوضُوا فِيهِ حِفْظًا وَاعْتِقَادًا تَنَالُوا حُسْنَ أَصْنَافِ الْمَنَالِ	64. İnanıp, ezberleyip anlamaya çalışın, Nimet içinde olup, ihsanlara kavuşun.
٦٥ - وَكُونُوا عَوْنَهُ هَذَا الْعَبْدِ دَهْرًا بِذِكْرِ الْخَيْرِ فِي حَالِ ابْتِهَالِ	65. Tazarrû hâlinizde, yâd ederek hayr ile, Duâda bulununuz , zaman zaman bu kula.
٦٦ - لَعَلَّ اللَّهَ يَغْفُوهُ بِفَضْلِ وَيَرْزُقُهُ السَّعَادَةَ فِي الْمَالِ	66. Umulur ki fadlıyla , Rabbim beni affeder, Âhirette ebedî seâdet ihsan eder.
٦٧ - وَإِنِّي الدَّهْرَ أَدْعُو كُنْهَ وَسُعِي لِمَنْ بِالْخَيْرِ يَوْمًا قَدْ دَعَا لِي	67. Biri hayır duâ ederse, bir vakit bana, Ben de bütün gücümle, duâ ederim ona.